

PRAZNOVANJE BOGATE ŽETVE

Iz govora predsednika Zedinjene Slovenije Toneta Mizerita na proslavi 50. obletnice Hladnikovega doma v Slovenski vasi v Lanusu

Petdeset let že deluje Hladnikov dom. Pol stoletja se razvija slovensko življenje na tem področju Velikega Buenos Airesa. Za to priložnost boste v knjigi opisali razvoj vaše ustanove in potek dogodkov, ki so se skozi vsa ta leta odvijali v okviru doma.

Življenje med zidovi prvotnega doma in pod to streho, ki nas danes krije, je bilo nadse bogato. Šola, cerkev, izredna odrska dejavnost, kulturni nastopi, folklorne skupine, pevsko delovanje, koncerti in glasbeni festivali, mladina s svojimi prireditvami, športni uspehi, knjižnica, pestro družabno življenje, občni zbori, sestanki, seje... Toliko je bilo življenja med temi stenami, da bi bilo nemogoče v podrobnosti vse opisati.

A to ni nastalo samo po sebi. Za vsakim organiziranim delovanjem, za usako še tako skromno prireditvijo so bili ljudje, skrbni in delavni, ki so žrtvovali mnogo ur svojega življenja, da so za druge pripravili srečanja, s katerimi so popestrili družabnost na vasi, dvigali kulturo, obranjali jezik in vero, obujali spomin na daljno domovino in na dogodke, ki so tolikšen del slovenskega naroda pogrnali iz doma po svetu. Da, tudi Slovenska vas in Hladnikov dom sta posledica demokratičnega odpora za časa vojne in komunistične revolucije v Sloveniji. Vas in dom pa sta v svojem delovanju sad zavednosti in zagnanosti vseh, ki so razumeli svoje poslanstvo, ga z žrtvijo sprejeli na svoje rame in izvedli v najboljši meri svojih zmoglosti.

Pred petdesetimi leti, ko so iz prazne pampe v potu obraza naših mož in žena pričele rasti stene prvih hiš naselja, je pričel rasti tudi načrt organizirane skupnosti. Tedaj je bilo samo po sebi umevno, da se poleg svojega doma gradi tudi skupni dom. A danes se morda kdo sprašuje, če se je splačal ves ta napor, kakšen je bil smisel delovanja in žrtev, in morda celo, če je vredno, da z vsem tem nadaljujemo.

Če gledamo na prehojeno pot le s človeškimi očmi, je razlaga težavna in odgovor morda dvomljiv. A tudi zgodovino slovenske skupnosti v Argentini moramo gledati z očmi vere. Naša emigracija ni bil gol slučaj, prazno naključje ali posledica igre brezsmiselne usode. Po božji volji so se naši predniki znašli pod Južnim križem na obali Reke Srebra. Oni in vsi mi, ki jim sledimo, nosimo pečat dvojnosti, ki je božji dar. In kot

takega moramo svoje slovenstvo ali svoje slovenske korenine sprejeti, jih razvijati in bogatiti. S tem v ničemer ne prikradjamo naše nove domovine. Nasprotno, če bi zanikali svoj izvor in zavrgli slovenske vrednote, bi hudo prizadeli polnost naše nove domovine Argentine, ki je rodna domovina naših mladih. Slovenski izvor, slovenska beseda in pesem, slovensko delovanje tudi v tem okolju so talenti, za katere nas bo Gospodar nekoč klical na odgovor. Vse, kar nam je bilo dano, moramo sprejeti, pomnožiti in predstaviti, ko nas bo Bog poklical, da predložimo račune svojega življenja.

Če danes gledamo kroniko vasi in se oziramo po imenih predsednikov, odbornikov, režiserjev, pevovodij, učiteljev in sploh javnih delavcev in vseh članov, bomo z žalostjo ugotovili, da premnogih ni več med nami. Ostati pa nam mora spomin nanje in njihov zgled, če bočemo vredno obranjati življenje v našem skupnem domu. V urah težkih začetkov niso pomišljali, niso potrošniško presojali ali iskali praznih izgovorov, temveč prijeli za krampe in lopate, nagradili opeke in zgradili dom in skupnost. Njim se moramo v prvi vrsti zabvaliti za tebe petdeset let. Po njihovi zaslugi in delu vseh, ki so jim sledili, stopa danes ime Slovenske vasi v Lanusu in Hladnikovega doma na častno stran zgodovine Slovenije v svetu.

Vaš dom pa ima tudi posebnost, da nosi ime po človeku in duhovniku, ki je resnični oče slovenske skupnosti v Argentini: msgr. Janez Hladnik. Tudi on ni pomišljal in se ni oziral na kritike in nasprotovanja, marveč je sledil svoji vesti in zapovedi ljubezni. Časten prostor ima med vami, da vas in nas nenebno spominja, da sta vera in narodnost tista stebra, na katerih moremo in moramo graditi našo priobdnost.

Danes skupno obhajamo zlato obletnico. Petdeset let težav, naporov in uspehov. Petdeset let žrtev in veselja, preizkušenj in blagoslova. Dovolite mi, da se vam v imenu organizirane slovenske skupnosti iz srca zabvalim. Hvala za usako žrtvovano uro in vse delo. Obenem pa vas prosim: vztrajajte. Vsak izmed vas naj se zaveda svojega poslanstva in gradi življenje v skupnem domu, da bodo obletnice sledile druga drugi in nas bo Hladnikov dom iz leta v leto nenebno zbiral na vesela praznovanja bogate žetve.

Sprenevedanje Franceta Arharja

France Arhar kandidat za predsednika republike je v zadnjem času vede ali nevede napravil toliko napak, da jih bo v naslednjih dneh ali mesecih zelo težko popraviti.

Mož, ki je toliko let kot guverner Banke Slovenije gradil svoj ugled kot človek, ki mu je bilo treba prisluhniti predvsem zaradi umerjenih izjav, bi kot sedanjí predsednik uprave Vzajemne zdravstvene zavarovalnice že moral bolj zavihati rokave. Prav neverjetno je, kako je Fran-

ce Arhar leporečil, ko je v javnost pricuril podatke o njegovih mesečnih plačih, ki naj bi znašala 3,1 milijona tolarjev (to je kakih 13.000 dolarjev) bruto. Ni zmožol toliko odkritosti in poguma, da bi bil podatek o plači zanikal ali potrdil, temveč se je še bolj zapletal, ko je na tiskovni konferenci govoril o povprečni plači v preteklem letu in o tem, koliko je zaslužil v prejšnjem obdobju. Takšno plačo, kot jo ima France Arhar, bi si morebiti zaslužili direktorji ve-

likih podjetij Krke, Leka, Gorenja, ker se te družbe borijo na svetovnem trgu, medtem ko ima Vzajemna zagotovljen domači trg, se ne bori za dobiček, ampak za dobrobit svojih članov zavarovancev, kjer je povrh še zvišala prispevne stopnje za dodatno zdravstveno zavarovanje in zmanjšala celo nekatere pravice zavarovancev. Če se bo želel France Arhar iz te polomije izvleči kot žrtev, je kaj malo možnosti, da mu bo uspelo, piše mariborski Večer 9. avgusta

Obeležja za prikrita grobišča

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je 7. avgusta obvestilo, da bo v uradnem listu predvidoma do 9. avgusta objavljen javni anonimni natečaj za oblikovanje enotnega spominskega obeležja za prikrita grobišča po Sloveniji. Pobudo za razpis natečaja je dala komisija vlade za ureditev prikritih grobišč, katere predsednik je Peter Kovačič Peršin. Naj omenimo, da je ta zelo naperjen proti domobranstvu, kar je tudi večkrat javno izrazil.

Po predlogu vladne komisije naj bi se napis na grobiščih žrtev zunajsondrih likvidacij glasil: **Žrtve vojne in povojnih usmrtitev, medtem ko je bil prvotni predlog Žrtve vojne in revolucije.** Za novi predlog se je komisija odločila v želji, kot so dejali, „da prispeva k presejanju nastalega ideološkega spora okrog napisa na spominskih obeležjih teh žrtev“. Torej so dosegli, kar so želeli, da ni omenjena beseda revolucija, ki se je bojijo kot vrag križa.

Predsednik državnega zbora Borut Pahor se je s predstavniki poslanskih skupin v začetku julija sicer dogovoril, da bo državni zbor nadaljeval drugo obravnavo zakona o vojnih grobiščih po poletnih počitnicah, torej na septembrskem zasedanju. A kolegij predsednika DZ je sredi julija umaknil točko z dnevnega reda septembrske seje.

Kot izhaja iz programskih izhodišč za oblikovanje enotnega spominskega obeležja, se je komisija za ureditev prikritih grobišč spričo velikega števila prikritih grobišč in nji-

hove razprostranjenosti po vseh slovenskih pokrajinah odločila za dva osrednja spomenika, spominska parka v Kočevskem Rogu in na Teharjah pri Celju, v krajih, kjer so bila grobišča najbolj množična. Po besedah Kovačiča Peršina trenutno tečejo dela pri dokončanju spominskega parka Teharje. Komisija želi, da bi letos končali vsa gradbena dela in bi park odprli za javnost. Kapela pod Krenom v Kočevskem Rogu pa naj bi bila zgrajena prihodnje leto in tedaj naj bi uredili tudi okolico.

Vsa ostala odkrita grobišča v Sloveniji naj bi označevalo enotno oblikovano spominsko obeležje. Po obliki in vsebini naj bi spominjalo na slovenska znamenja, ki so del stoletnega duhovnega izročila, oziroma naj bi odražalo značilnosti slovenske naravne in kulturne dediščine. Enotno spominsko obeležje bo postavljeno na vseh lokacijah prikritih grobišč v različnih okoljih, kot so npr. gozd, ravnina, rudniški rov ali tankovski jarek. V prvih treh letih naj bi postavili približno 50, v naslednjih letih pa še od 150 do 200 obeležij. Izbrali bodo večinoma naravno okolje zunaj mestnih naselij in pa obstoječih pokopališč. Obeležja bodo enotna za vse lokacije, pač pa bo glede na posamezno mesto prilagojena zunanja ureditev oziroma okolica.

V dosedanjih terenskih raziskavah, ki so zajele območje Kočevskega Roga, Trnovski gozd, okolico Celja in Posavje, so odkrili preko 70 nahajališč. Preostala sta še Pohorje in okolica Maribora (protitankovski jarki).

Problemi v Piranu

V Piranskem zalivu je 12. avgusta prišlo do dveh novih ribiških incidentov, podobnih tistemu, ki se je pripetil prejšnji ponedeljek. Slovenskim ribiškim ladjam, ki so po slovenskih navedbah pluli v slovenskih vodah, po hrvaških pa v hrvaških, se je približal hrvaški patroljni čoln in ribiče opozoril, da ribarijo v hrvaških ozemeljskih vodah. Po prihodu slovenske patrolje na kraj dogajanja pa so policisti obeh držav lahko znova ugotovili, da si različno razlagajo potek meje med državama. Hrvaški patroljni čoln se je v morju tri milje znotraj območja nadzora slovenske policije približal ladjam slovenskih ribičev in jo opozoril, da ribari v hrvaških ozemeljskih vodah. Hrvaška patrolja je od slovenskega ribiškega čolna zahtevala, naj zapusti hrvaške vode, česar pa ta ni storil. Zatem je na kraj dogodka odplul čoln slovenske pomorske policije, ki je posadko hrvaškega patroljnega čolna opozoril, naj zapusti območje morja pod nadzo-

rom slovenske policije. Dva slovenska ribiška čolna sta nato še vedno nadaljevala ribarjenje, spremljali pa sta ju tako slovenska kot hrvaška policijska patrolja.

Že takoj po novici o prvem incidentu je slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel po telefonu poklical hrvaškega kolega Tonina Piculo in v pogovoru „izrazil zaskrbljenost zaradi ponovnega zapleta z intervencijo hrvaške policije v zalivu“. Ministra sta se nato strinjala v oceni, da ti dogodki niso v skladu s politiko, za katero sta se dogovorila na nedavnem srečanju. Slovensko zunanje ministrstvo je Hrvaški posredovalo tudi protestno noto, že drugo v dveh dneh. V njej opozarja, da sredinska črta Piranskega zaliva ne predstavlja razmejitvene črte med Slovenijo in Hrvaško. Hrvaško zunanje ministrstvo pa je ponovilo, da hrvaška morská meja, dokler ne bo dosežen dokončen dogovor, ostaja sredinska črta v Piranskem zalivu. Ob tem

je vprašanje, kaj se lahko reši, če pa ne obstaja predhodni politični dogovor, kje v Piranskem zalivu poteka razmejitvena črta. Dogovor o meji je bil sklenjen, parafiran, a ga je hrvaški Sabor odklonil.

Popoldne pa je prišlo do novega incidenta. Ob približno 18.30 se je trem slovenskim ribiškim ladjam približal hrvaški policijski čoln iz Umaga. Hrvaški policisti so eno od plovil opozorili, da ribari v hrvaških teritorialnih vodah, ribiči pa so o dogodku znova obvestili slovensko pomorsko policijo. Ribiči so nadaljevali ribarjenje, do konca pa jih bo spremljal slovenski patroljni čoln.

Mejna incidenta na morju sta po podatkih policijske uprave Koper letos že 21. in 22. primer, ko je hrvaški patroljni čoln priplul v območje slovenskega nadzora.

Kljub opozorilom slovenske pomorske policije hrvaški patroljni čoln ni izplul iz območja slovenskega nadzora, temveč so hrvaški policisti vztrajali pri nadziranju ribičev, dokler niso zapustili hrvaškega morja.

GLEJ...

POGOVOR S POVRATNIKI .. 2	30 LET ROŽMANOVEGA DOMA 3
50 LET HLADNIKOVEGA DOMA V LANUSU IN BARKA BREZ RIBIČA	3
PREGLED KNJIGOVODSTVA SLOGE	4

VEČ DOMOVIN

Pred tedni so bili v Družini objavljeni pogovori s tremi mladimi Slovenci povratniki. To so **Cecilija Fink** iz Buenos Airesa, ki je štiri leta živela v Salzburgu in se s starši preselila v Slovenijo leta 1994, sedaj je dijakinja v Škofovih zavodih. **Uroš Zorn** se je rodil v Franciji, prišel enajstleten v Slovenijo in je študent agronomije. Tretji je **Ivan Vombergar** iz Buenos Airesa, od leta 1999 v Sloveniji in zaposlen kot korepetitor v ljubljanski Operi. Pogovor objavljamo okrajšan.

V prvih vprašanjih je vsak razložil zgodbo svoje družine, ki so vse odšle iz Slovenije zaradi političnih razmer. Nadaljujejo:

Vprašanje: Kako ste v tujini doživljali slovenstvo?

Cecilija Fink: Spomnim se, da sem hodila v slovenski vrtec in slovensko šolo in da sem imela slovenske in argentinske prijatelje. Do tretjega leta sem znala samo slovensko. Bolj se čutil doma tukaj, ker pa imam v Argentini prijatelje in družino, se tudi tam dobro počutim.

Ivan Vombergar: Jaz sem kar nekaj časa živel v Argentini, precej sem se udeleževal v slovenski skupnosti, hodil sem v slovensko osnovno in srednjo šolo, prepeval sem pri otroških in mladinskih zborih, pozneje sem enega tudi vodil. Igral sem v različnih igrah in festivalih. Tako slovensko kot argentinsko kulturo imam za svojo. Ko sem prišel v Slovenijo, sem se počutil domačega in tudi v Argentini bi se počutil tako.

Uroš Zorn: Že od majhnega smo se s starši udeleževali srečanj slovenske skupnosti. Ob nedeljah smo imeli slovensko mašo, dvakrat na mesec tudi slovenščino in verouk. Kot Ivan se tudi jaz počutim eno in drugo. Ko sem se vrnil v Slovenijo, se nisem počutil tujca, doživel sem le neko zavračanje tukajšnjih Slovencev, kar sicer ni bilo močno, vendar me moti.

Lahko poveš kako konkretno izkušnja?

Uroš: Starši so zelo pazili na moj jezik. Seveda se to pozna malce pri naglasu. Včasih me kdo vpraša, kaj sem, povem, da sem Slovenec. Včasih me kdo zavrne in reče: ti si Parižan. To me stisne pri srcu. Tudi profesorji v šolah mi niso šli na roke in mi pomagali.

Cecilija: Ob prestopu sem imela težave; čeprav sem znala slovensko, sem bolj slabo brala in pisala. Toda imela sem srečo s profesorji, ki so bili razumevajoči in na moji strani. Šolski sistem se mi zdi tu bolj strog kot v Salzburgu.

Ivan: Z jezikom ob prihodu nisem imel problemov, razen pri sporazumevanju z ljudmi. Navajen sem bil knjižnega jezika,

dialektov nisem do bro razumel. Tudi ljudi, ki so govorili hrvaško ali srbsko, nisem dobro razumel, in so me zato gledali postrani. Nekaj problemov sem imel s strokovnimi izrazi, ampak ker večinoma izhajajo iz latinščine, sem jih hitro osvojil.

Slovenska država je precej tolerantna do priseljencev, beguncev... Kakšna je do Slovencev, ki se vračate?

Uroš: Tisti, ki smo se vrnili v Slovenijo kot sinovi slovenskih staršev, smo v enem košu, priseljenci iz drugih dežel pa v drugem. Ne vem, koga imajo rajši.

Kako se vi spominjate osamosvojitve in kaj vam je pomenila?

Uroš: Za nas je bila osamosvojitve lep občutek, pomenila je osamosvojitve od južnih bratov, k nim se je stekalo vse bogastvo; predstavljala je tudi možnost vrnitve. Slovenci samostojnosti ne znamo ceniti. Še vedno prevladujeta srbizem in hrvatizem, tudi tujke so preveč pogoste. Tudi hrvaški pogovori med slovenskimi sošolci mi niso všeč.

Ivan Vombergar

Ivan: Po televiziji, radiu in internetu smo sledili dogajanjem. To so bile sanje tako mojih starih staršev kot staršev in vse slovenske skupnosti. Precej smo naredili za to, da je Argentina med prvimi priznala Slovenijo. Tudi sam sem sodeloval v akciji, ko smo šli na center v Buenos Airesu in delili letake in navduševali ljudi za slovensko svobodo. Pred parlamentom smo imeli manifestacije s prošnjo, da bi parlament priznal Slovenijo. Takoj ko so priznali Slovenijo, smo pripravili svečanost v katedrali, jaz sem takrat igral na orgle. Peli smo slovenske pesmi, vsi smo bili v narodnih nošah, in tako smo se sprehodili do Trga argentinske osamosvojitve, kar je bilo tudi simbolno.

Cecilija: Imela sem srečo, da sem doživela osamosvojitve tukaj. Sicer sem živela v Salzburgu, vendar smo bili tu na obisku. Prisotna sem bila na proslavi, ko se je pričela vojna. Šli smo nazaj. Zame je bila to bolj pustolovščina, saj sem bila stara šest let. Mi, ki prihajamo iz Argentine in Francije, vemo, da je v teh krajih patriotizem, domoljubje zelo prisoten. Tukaj nam tega manjka.

Se srečujete s kakšnimi problemi, presenečenji?

Ivan: V Argentini smo navajeni, da vsakega Slovenca, ki ga srečamo, tudi poznamo. Zame je bil šok, ko so vsi govorili slovensko in sem se ves čas obračal, nikogar od govorcev pa nisem poznal. Po drugi strani sem bil zelo vesel, ker sem se v trgovini pogovarjal

slovensko ali ko sem na meji srečal policista, ki me je odgovoril z domačo besedo. Ko sem leta 1992 za mesec prišel v Slovenijo, je bil sprejem v trgovinah zelo hladen, zdaj pa se vsi borijo za svoje stranke.

Uroš: Nekih pričakovanih nisem imel, saj nisem vedel, da se bomo vrnili. Med mojima staršema se je le šušljalo nekaj, potem pa je kot strela z jasnega padla odločitev, da se bomo vrnili. Slovenijo smo obiskovali že od otroštva vsaj enkrat letno. Redno smo hodili na kmečki turizem vsaj za tri tedne. Vedno se mi je zdelo, da sem prišel v svoj drugi dom. Sedaj pa hodimo julija in avgusta na dopust v Francijo, obiščemo prijatelje in se naužijemo francoskega zraka.

Argentina se je znašla v hudih težavah. Ivan, kako jih tukaj spremljaš?

Ivan: Vsak dan na internetu preberem argentinske novice. Z domačimi in prijatelji si dopisujemo po elektronski pošti. Molim za to, da bi se problemi čimprej rešili.

Kakšna je država do tistih, ki se želijo vrniti?

Ivan: Prijateljem, ki v Argentini nimajo prihodnosti, svetujem, naj pridejo v Slovenijo. Ko to storijo, imajo vrsto administrativnih in praktičnih težav, saj tu nimajo stalnega bivališča in si zato ne morejo preskrbeti zdravstvenega zavarovanja, ne morejo priti na borzo dela itd. To v začetku.

Pravijo, da določena dejstva lažje vidiš, če jih opazuješ od daleč. Kakšni smo?

Ivan: Slovenec je Slovenec, kjerkoli na svetu, čeprav je v Argentini čutili precejšen vpliv latinskega okolja. Mislim, da so Slovenci tu na splošno precej zaprti, zelo težko izražajo čustva navzven. Argentinski Slovenci so se malo nalezli latinskega vpliva, po tej strani smo imeli srečo.

Cecilija: Slovenci imamo veliko pozitivnih lastnosti, smo delavni, pošteni, kar se vidi tudi na cesti.

Uroš: Nalezel sem se tako pariškega kot tudi vročekrvnega italijanskega temperamenta po materi, saj sem z njo pred vstopom v šolo preživel po pet, šest mesecev v Italiji med zamejci. Glede zaprtosti slovenskega naroda mislim, da se premalo odpiramo znotraj naroda, drug drugemu, zato pa se bolj odpiramo svetu. Tukaj v Ljubljani imam občutek, da je glavna miselnost denar, na Primorskem pa tega ne zasledim. Prav tako mi ne ustreza snobizem na ljubljanskih ulicah.

Družina, št. 27: 7. julija 2002

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Ko se je ob obisku državnega tajnika za finance Združenih ameriških držav Paula O'Neilla in po njem gospodarska fronta nekoliko umirila, je vzporedno zrasla politična napetost.

Dekreti in protidekreti. Še predno je predsednik Duhalde podpisal dekret, ki določa volilne datume in pogoje, v katerih naj se notranje in splošne volitve izvedejo, je nastala polemika. Z vseh strani pritiskajo na vlado z različnimi zahtevami in predsednik je bil primoran, da se o tem pogaja in spremeni prvotna določila. Sedaj čakamo novega dekreta. Do upora pa ni prišlo samo v vrstah radikalov in menemizma, temveč tudi med predsedniku zvestimi guvernerji. A pojasnimo: skrb se poraja samo v vrstah strank in njihovega vodstva, narod pa je nekje daleč in ga vse skupaj malo briga.

Ni prazna slama. Vendar je predmet debate precej resen. Prvotni dekret namreč glede notranjih volitev za kandidate v strankah dopušča absolutno svobodo. Vsak državljani lahko seva samo v eni. Državljanško knjižico bodo žigosali, tako da tisti dan ne bo mogel ponovno voliti. In ker so vse notranje volitve isti dan, je s tem preprečena zloraba. A dejstvo, da za radikalnega kandidata lahko volijo tudi peronisti, in obratno ježi lase generalnim štabom strank. Če ima neka stranka namreč samo enega kandidata, jim ni treba na notranje volitve. Njihovi člani bi se v tem primeru lahko udeležili volitev v drugi stranki in odločili usodo njihovih kandidatov; na primer radikalni pri peronistih.

Razni strahovi. Tega se boji tudi Menem, ki smatra, da pri drugih strankah ni priljubljen in bi mu tak poseg lahko prekrizal načrte. On se bolj boji notranjih volitev kot poznejših predsedniških. Možnost enotne kandidature se poraja tudi v vrstah ARI, kjer Elisa Carrio nima konkurence. Notranjih volitev verjetno ne bo tudi v raznih sredinskih in desnih formacijah, ki so pretežno personalistične. Vsi člani teh strank bi zato lahko volili pri peronistih. Celotno "uradni" kandidat De la Sota je pritisnil na Duhaldeja, naj dekret spremeni. Tudi sicer je splošno menje strank, da sedanje odredbe nudijo priložnost za močne bojkote članov neke stranke v škodo drugih strank. Zato je splošna zahteva, da se volitve pravočasno uvedejo le neodvisni državljani. Kdor pa je včlanjen v neko stranko, lahko voli samo v tisti stranki in v nobeni drugi. Zahteva ima svojo logiko.

Prvi udarci. Če je do pred kratkim izgledalo, da sta edina resna tekmeča v peronizmu Menem in De la Sota, je sedaj jasno, da tudi

bivši dvotjedni predsednik Rodríguez Saá ne stoji prekrižanih rok. Prejšnji teden je podpisal dogovor z županom predmestne občine San Miguel. Aldo Rico, bivši uporni polkovnik in vodja sedaj propadlega desničarskega MODIna bo kandidiral za guvernerja province Buenos Aires na listah Rodrígueza Saá. Ob isti priložnosti je dogovor podpisal tudi sindikalni vodja Hugo Moyano, danes gotovo najbolj odločilna sindikalna osebnost v državi. Ta že dolgo časa izraža svojo naklonjenost bivšemu sanluisškemu guvernerju. V vladnih vrstah zaskrbljeni gledajo, kako raste moč te skupine, in upajo le, da bo Rodríguez Saá nastopil samostojno in ne v sklopu peronistične stranke, kjer bi moral prebroditi notranje volitve.

Finančni odmevi. Prej smo omenili, da je bil tudi v Argentini na obisku O'Neill. Pohod v Južno Ameriko je imel zanimive posledice. O pomoči, ki jo je in jo še bo prejel Urugvaj, smo poročali v zadnji številki. Kar se tiče Brazila, so že napovedali, da bo pomoč znašala kar 30.000 milijonov dolarjev. Od teh jih bo 6.000 milijonov država prejela še za časa sedanje vlade, ostalih 24.000 pa jih bo prejela nova vlada pod pogojem, da podpiše dogovor z Mednarodnim denarnim skladom (FMI), čemur se sedaj predsedniški kandidati upirajo. Levičarski Lula je ob tem grafično izjavil, da je FMI kot zobozdravnik, "ni mi všeč, a včasih ga je treba obiskati". Vendar tudi obljubljen pomoč in prijazne izjave niso pomirile položaja v sosednji državi, kjer je riziko znova zrastle in se tudi dolar ne ustavi.

Bo prišla pomoč? Argentinska vlada je sedaj prepričana, da bo končno pomoč mednarodnih organizmov le prišla. Obisk O'Neilla in poznejše izjave dopuščajo stvarnost upanju. Vendar je jasno, da ne bomo prejeli svežega denarja, marveč le refinanciacijo že starih dolgov v toliko, da država ne bo zapadla v default tudi napram mednarodnim finančnim organom. V tem je upanje, kajti za letos pričakujejo superavit v državnem proračunu, za prihodnje leto pa napovedujejo gospodarsko porast v višini 3%.

Lučka na koncu tunela. Tako označujejo sedanji položaj nekateri opazovalci. Rešitve še ni, a upati smemo, da se bo pokazala. Argentinska vlada se vedno bogata v svojih zmnožnostih. Predno pa se država izmota iz sedanjega stanja ohromelosti, bodo pretekla še dolga leta in desetletja. Seveda obstaja ob vsem tem en bistven pogoj: da vodilni sloji vsaj nekoliko bolj resno zastavijo delo in prenehajo z dosežnim zapravljanjem časa in denarja.

Uroš Zorn

Prevajanje šibka točka pri vstopu v Evropsko zvezo

Ena izmed resnih šibkih točk v pripravah na vstop v Evropsko unijo ostaja prevajanje evropskega pravnega reda v slovenščino. Priprava slovenske različice je namreč eden od pogojev za sprejetje Slovenije v unijo, država pa na tem področju čaka še precej dela.

Slovenija do vstopa v EU mora pripraviti pravno, strokovno-terminološko in jezikovno usklajenost slovenske različice skupne evropske zakonodaje.

Pravni red EU obsega približno 2092 strani Uradne lista EU primarne zakonodaje in približno 80.000 stra-

ni Uradnega lista sekundarne zakonodaje. Da pa je prevod neoporečen, mora čez tri faze prevajalskega procesa: najprej je treba akt jezikovno prevesti v slovenščino, ga strokovno, nato pa še pravno redigirati. Poleg tega je treba zagotoviti še polno usklajenost slovenskih različic vseh evropskih pravnih aktov.

Slovenija je doslej prevedla približno 31.000 strani pravnega reda Evropskih skupnosti. V slovenščino je

že prevedena vsa primarna zakonodaja, komisija za pravno redakcijo pa je konec julija večino prevodov te zakonodaje potrdila. Slovenija na tem področju čaka še kar nekaj težav, saj gre za izjemno zahteven projekt, ki ga mora država končati v dobrem letu dni. Sicer pa vlada načrtuje, da bo urad za uradne publikacije EU že na začetku prihodnjega leta začel s pripravami objave pravnih aktov EU v slovenščini.

SLOVENCİ V ARGENTINI

HLADNIKOV DOM, SLOVENSKA VAS

50 let dela in žetve

Pol stoletja delovanja ni malo. Predvsem ni malo, če govorimo o slovenski ustanovi na tujem. Delo se razvija v težkih količinah, kjer vse odvisi od dobre volje, od zavesti pripadnosti in ljubezni do vrednot, ki izhajajo iz daljne rodne domovine prvih priseljencev, ter povezanost na korenine naslednjih generacij.

Slovenska vas v Lanusu z ustanovo Hladnikovega doma je ena prvih naselbin, in gotovo najbolj strnjena, kar jih ima slovenska skupnost v Argentini. Če izvzamemo Mendozo in Bariloče, kjer je bil samostojen nastop zaradi oddaljenosti nujno potreben, je bil dom v Slovenski vasi prva ustanova, ki se je „ločila“ od centralne organizirane skupnosti. Zrastla je iz vizije pokojnega dobrotnika argentinskih Slovencev, duhovnika Janeza Hladnika in po njem danes nosi tudi ime.

Za geslo obletnice si je društvo izbralo verze Marka Kremžarja: „Gremo! Gremo, vedno naprej, / z roko v roki kot živa veriga, / po poti slovenski prek časov in mej.“ Besede gotovo predstavljajo ideal te slovenske naselbine.

Zato je bil v nedeljo, 4. avgusta v Slovenski vasi velik praznik. Že ob devetih zjutraj so se vaščani in gostje zbrali pri sveti maši. Ob začetku je **Janez Petek C.M.** pozdravil vse navzoče in poudaril pomen dneva in visoke obletnice. Prav tako je delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, **prelat dr. Jure Rode**, ki je vodil somaševanje, v pridigi navezal misel iz beril na obletnico društva in slovenskega delovanja na tem področju Velikega Buenos Airesa. Lepa skupina narodnih noš je še poudarila slovenski značaj darovanja. Prepeval pa je cerkveni zbor s prijetnimi vložki mladinske pevske skupine.

Dopoldanski čas je napolnil še nogometni spopad med „veterani“ in pa na malem igrišču tekmovalje mladcev. Opoldan so se domači in gostje zbrali v dvorani, kjer jim je lanuška mladina postregla z okusno pripravljanim kosilom.

Popoldanski program se je prišel ob četrty uri. **Veronika Rot** je napovedovala program, katerega prva točka je bila prihod zastav in petje obeh narodnih himen.

Za tem je vse prisotne nagovoril predsednik Hladnikovega doma **Stane Jemec**. Pozdravil je prvo sekretarko in začasno odpravnico poslov na veleposlaništvu Republike Slovenije **Anito Pipan**, predsednika krovne organizacije Zedinjene Slovenije **Toneta Mizerita**, delegata slovenskih dušnih pastirjev prelata dr. Jureta Rodeta, zastopnike bratskih domov in slovenskih organizacij ter vse navzoče. V nagovoru je nakazal delo, ki ga je slovenska skupnost pod okriljem Hladnikovega doma opravila v teku petih desetletij. Iz prvotne skromne stavbe se je dom preselil v sedanje prostore, kjer ob prostranem športnem igrišču uspešno družijo lanuško slovensko družino. Spomnil se je

predsednikov, odbornikov in članov, ki so toliko žrtvovali za skupnost, pa se že odšli k Bogu po zaslužno plačilo.

Nato stopila pred mikrofon začasna odpravnica poslov veleposlaništva RS **Anita Pipan**, ki je na prisotne naslovila sledeče besede:

“V čast mi je, da lahko v imenu veleposlaništva Republike Slovenije prisostvujem praznovanju ob zlatem jubileju vašega društva. V svojem imenu in imenu slovenske države vam prinašam najboljšo želje.

Slovenska vas je rezultat trdega dela in predanosti vrednotam, ki ste jih prinesli iz matične domovine. Tukaj ste ustvarili otok slovenstva, in ohranili del domačije v prostrani Argentini. Ljubili, negovali in ohranili ste slovensko besedo in kulturo ter vero staršev, ki so vas kot sidro priklepali na Slovenijo in na duhovne korenine slovenstva. To sidro vam je pomagalo, da tudi po več kot petdesetih letih izseljenstva niste brezimni del milijonskega velemesta, temveč prepoznavni člen številčne in dejavne slovenske skupnosti v Argentini.

Razmere, v katerih živite danes, so precej drugačne kot pred pol stoletja. Zavedamo se problemov, s katerimi se soočate zaradi zapletene ekonomske, socialne in varnostne situacije v Argentini. Tisti, ki spremljate aktivnosti v Sloveniji, veste, da je pomoč pri zagotavljanju ustreznih pogojev za delovanje slovenskih društev po svetu ter oblikovanje mehanizmov za vračanje in naselitev v Sloveniji za Slovence iz tujine ena izmed prioritarnih točk delovanja Urada za Slovence po svetu in v zamejstvu skupaj z ostalimi pristojnimi institucijam v Sloveniji. V dialogu in s skupnimi močmi bomo lahko še marsikaj naredili, saj, kjer je volja, tam je tudi pot. Tako danes kot v prihodnje.

Ob današnjem prazniku vam ponovno čestitam za prehojeno pot, za trud in delo, ter za vašo predanost slovenstvu. Naj bo današnje praznovanje tudi izraz hvaležnosti vsem zaslužnim članicam in članom tega društva ter vzpodbuda za prihodnost.”

Slavnostni govornik je bil predsednik Zedinjene Slovenije **Tone Mizerit**. Njegove besede objavljamo na uvodnem mestu (str. 1). Po govoru je v imenu Zedinjene Slovenije in vseh ostalih domov povojne slovenske emigracije v Argentini Hladnikovega domu podelil zahvalno spominsko plaketo, ki jo je tajnica ZS, **prof. Neda Vesel Dolenc** izročila predsedniku **Stanetu Jemcu**.

S tem je bil zaključen spominski del prireditve. Sledil je kulturni del z uprizoritvijo drame Alejandra Casone „Barka brez ribiča“, v izvedbi Gledališke skupine Slovenske vasi. Ocenio igre, ki je žela navdušeno priznanje vseh navzočih, objavljamo posebej.

Po zaključenem formalnem delu so se številni prisotni zadržali še ob pogrnjenih mizah in ob domači postrežbi. Za lepo vzdušje in plesni ritem je poskrbel tudi glasbeni ansambel, ki je rojake zabaval še do poznih ur.

Tako je poteklo praznovanje zlatega jubileja društva Slovenska vas. Začenja se novo obdobje, novim jubilejem in predvsem novim izzivom naproti. Cilji so visoki, daj Bog, da nam ne bi manjkalo volje, navdušenja in ljubezni.

-e. -f.

Ob 30-letnici našega skupnega doma ostarelih - Rožmanovega doma

Kar se je pred tolikimi leti zdela skoraj neizvedljiva, utopična zamisel, se je uresničila. Zavzetim, požrtvovalnim, socialno čutečim prvim - večinoma že pokojnim - pionirjem gre zasluga, da je bila ta drzna zamisel udejanjena, stavba je zrasla in začela sprejemati številne potrebne rojake pod svoje okrilje - ob velikodušni podpori slovenske zdomske skupnosti. Ravno ta slovenska vzajemnost, skupna prizadevnost in socialno čutenje do bližnjega je omogočila, da naša socialna ustanova - Rožmanov dom - praznuje že 30. obletnico svojega obstoja. Kljub neštetim oviram je ta naša ustanova vzdržala, se dvigala, v danih možnostih izpopolnjevala - v ponos vse slovenske skupnosti. Lepo število osamelih, onemoglih pa tudi težje bolnih rojakov je že sprejela pod svoje zavetje. Od početka je v njej domovalo 64 rojakov, sedaj pa še 17 prebivalcev.

Število oskrbovancev Rožmanovega doma dovolj zgornjo priča o utemeljenosti in daljnovidni zamisli obstoja tovrstne ustanove. A za nadaljnji razvoj, vzdrževanje, kritje režijskih stroškov, izpopolnitve zdravstvene in socialne oskrbe, so potrebna nadaljnja finančna sredstva, saj sk-

romna pokojnina stanovančev nikakor ne zadostuje za celotno kritje vseh nujnih stroškov izdatkov doma. Že pred leti smo zaprosili Sekretariat za Slovence v zamejstvu in po svetu RS, a žal do sedaj brez ugodnega odmeva. Kaže, da bo tako važna slovenska socialna ustanova še nadalje odvisna od darežljivosti tukajšnjih rojakov in to v dobi naraščajočega kaosa in socialne eksplozivnosti. Vemo, da teža vzdrževanja bremeni vedno iste požrtvovalne in socialno čuteče sotrudnike, vendar je upati, da bodo njihovem zgledu sledili še ostali rojaki, ki iz kakršnegakoli razloga niso utegnili misliti na potrebe take ustanove. Le s prizadevnostjo vseh rojakov je upati, da bo ta Dom - skupni dom ostarelim - mogel še nadalje uspešno vršiti svoje človekoljubno poslanstvo.

Naj gre ob tej 30. obletnici naše socialne ustanove zahvala vsem plemenitim dobrotnikom, mecenom, ki so na kakršenkoli način nudili pomoč, da je ta ustanova vzdržala polnih trideset let od svojega obstoja. Domovalci Rožmanovega doma smo jim hvaležni in želimo, da bi jim Bog poplačal vso njihovo požrtvovalnost in plemenito razumevanje do bližnjega!

Tone Šušteršič

KAM GREŠ V NEDELJO, 25. AVGUSTA?

GLEDALIŠKA SKUPINA SLOVENSKE VAS

Barka brez ribiča

Dramaturg Alejandro Casona (rojen 1903 v Asturias), je nadvse znan v špansko govorečem svetu. Njegove številne drame, vedno z globoko vsebino in pozitivnim človeškim prijmom, doživljajo ponovne predstave in so bile prenesene tudi na filmsko platno.

Casona je znan tudi med Slovenci po svojem delu „Barka brez ribiča“. Med nami v Argentini je že svoj čas doživela uprizoritev. Drama izstopa predvsem zaradi dejstva, da nam stavi globoka vprašanja, ki segajo čez meje časa. Še več: ko smo jo v nedeljo 4. avgusta gledali na odru Hladnikovega doma v Slovenski vasi, se nam je zdelo, kot da je napisana prav za današnji čas, da avtor gleda sedanjo družbo in razmišlja o njej.

Zato je prav hvalevredno, da si jo je Gledališka skupina Slovenska vas izbrala, da jo predstavi ob priložnosti zlate obletnice Hladnikovega doma. Tako smo na odru lahko opazovali dva svetova, ki sta v globokem nasprotju: finančni svet moderne

družbe, svet koristi in nešteti žrtve v prid bogastva nekaterih, in preprosti svet ribičev, v osebnem odnosu z naravo. Med tema dvema svetovoma se odvija napetost in možnost spreobrnjenja pod sijajem luči ljubezni. V daljnem kraju financista Jordan spozna bistvo življenja in v srcu izvede borbo med krepostmi in grehom, za zmago novega človeka nad starim: „S tem človekom se borim, odkar sem tukaj, s tem se bom boril vse življenje“.

Predstava v Hladnikovem domu nas ni presenetila, saj ima Gledališka skupina Slovenske vasi bogato tradicijo lepih in uspešnih nastopov. Za nas pa je zlasti važno, da zabeležimo, da večina nastopajočih na tej predstavi pripada že tretji generaciji argentinskih Slovencev. Kljub temu je bil jezik prepričljiv, izgovorjava dokaj korektna, predvsem če upoštevamo, da besede v dramu niso običajne in so zelo daleč od „kuhinjske slovensčine“ naše vsakdanjosti.

Izvedba je bila zasnovana na prevodu Marije Kutnar. Zgodba se odvija v prvem delu v pisarnah financista Ricarda Jordana, ki se zaplete v borbo na industrijski borzi in se za zmago zaveže s hudičem. Žrtev dogovora (in greha) je neznani ribič v daljnem severnem naselju. Drugi del drame se odvija v hiši umrlega ribiča, kjer Jordan spozna globok smisel življenja, zasluti moč ljubezni, ki edina odrešuje, spregleda hudičeve pasti in se v borbi s

Marko Pallota in Martin Sušnik

Martin Sušnik, Rotija Grbec, Valerija Burja

samim seboj odloči za krepost.

Igra je potekala v režiji **Martina Sušnika**, ki je že znan in priznan gledališčnik. Nastop je vestno pripravil, tako da se je ritem dogodkov odvijal spontano in nepričljeno. Dramatični poudarek v ključnih trenutkih je izzvenel prepričljivo in končni razplet je bil logična posledica podanega vzdušja.

Tudi posamezne vloge so bile prepričljive. Financista Jordana je vredno podal sam **Martin Sušnik**, hudiča kot „kavalirja v črnem“ pa je dovršeno predstavil **Marko Pallota**. Med njima je potekala, čeprav časovno kratka, a vedno prisotna bitka med dobrim in zlom. Tudi ostale vloge so izstopale: **Valerija Burja** je bila izredna in zelo naravna babica, **Rotija Grbec** prepričljivo prizadeta vdova Estela;

njej nasproti v soočenju lepo podana Frida in osebi **Lučke Mehle**. Zasedbo so izvrstno dopolnile tudi stranske vloge: **Enriqueta (Pavlinka Grbec)** stric **Marko (Marko Kocjančič)**, **Juan (Andrej Črnak)**, bankir (**Boris Rot**) in svetovalc (**Damjan Črnak**).

K uspešnemu poteku predstave so bistveno prispevali tudi zakulisni sodelavci: inšpicijenta sta bila **Pavlinka Grbec** in **Boris Rot**, rekviziter **Marko Pallota**, kostumi **Ana Watson**, lep scenski prostor je imela v izvedbi **Cecilia Stanovnik** s sodelavci, za zvok in osvetljava pa sta poskrbela **Tomu Sušnik** in **Jože Mehle**.

Celotni skupini se moramo iz srca zahvaliti za tako lepo doživetje. Poseben blagoslov za skupnost je, da ohranjajo staro „važko“ tradicijo podeželskih odrov, ki je bila eden biserov predvojne Slovenije in se uspešno ohranja med nami. Prosimo jih, naj v tem vztrajajo še naprej. Vemo, da bodo igro ponovili tudi še izven Slovenske vasi in že danes toplo priporočamo našim bralcem, naj si jo takrat ogledajo. Tudi zanje bo „Barka brez ribiča“ poseben užitek.

-e. -i. -p.

PISMA BRALCEV

PREJELI SMO V OBJAVO

Predlagam, naj predlagajo:

Pregled knjigovodstva Sloge

Na informativnem sestanku zadruga Sloge smo šele meseca februarja t.l. zvedeli, da zadruga nima nobene zaloge niti denarja v bankah.

Povedali so, da imajo ves kapital zadruga samo dolžniki in da ti ne vračajo dolgov, ker imajo težave. (Če kdo trenutno kaj vrača, ne vemo).

Očitajo vlagateljem, da ne predstavijo nobenih predlogov, istočasno pa pravijo, da je vse odvisno od dolžnikov. Torej zakaj bi predloge dajali vlagatelji, če od njih ni odvisen položaj? Saj sta ves denar in usoda zadruga Sloge v rokah 77 dolžnikov.

Predlagam, naj predlagajo dolžniki, tudi tisti, ki so izrazili, da posojil nimajo namena vračati. Predlagati ima pa dolžnost administracija Sloge, saj samo ta ve za pogodbe in dogovore z dolžniki (posebno z največjimi) ter za pogoje in garancije, s katerimi so bila odobrena ali obnovljena posojila. ZA VSE TO JE TUDI SKUPAJ Z ODBOROM ODGOVORNA. Namen ali „krivda“ vlagateljev je bil pa izključno varčevati s prihranki, (če hočeš kdaj kaj imeti, varčuj! - tuja modrost) zato so s slepim zaupanjem vlagali v Slogo, misleč, da bo njihov denar na varnem.

Ana Marija Indihar
DNI: 11 755 571

Govorice in resnice

V zelo občutljivem položaju se širijo govornice v zadevi Sloge. Res je to, kar piše v pismih bralcev 18. julija v Svobodni Sloveniji: „Govornice tako enih kot drugih, ni mogoče povsem ustaviti“.

Verjetno je v resnici zelo težko govornice ustaviti, ni pa nemogoče, če se dokaže z vsemi sredstvi in močmi, da govornice niso resnične. To bi se izkazalo za pozitivno, ker nastali položaj to terja. Tako bi tudi namigovanja utihnala.

Menim pa, da je nekorektno resnično dejstvo, da odborniki Sloge niso bili obveščeni o največjih posojilih, saj so po besedah odbornikov vedeli samo o manjših. Zaskrbljivo opažamo, da je malo dolžnikov v primerjavi z velikim številom vlagateljev. Tako sklepamo, da so bile posojene večje vsote od dovoljenih. Zato je logično, da se iz tega dejstva pojavljajo še druga vprašanja. Kako se je to odobrilo, če ni niti v skladu s pravili? Ali ni veliko tveganje tujega denarja posojati vloge na ta način? Torej ni nič čudnega, če si člani zastavljajo vprašanja in izražajo skrb v zvezi z administracijo v Slogi.

Marjetka Dolinar
EMŠO: 2608957506262

Kdo odloča?

V pismih bralcev smo 18. julija v Svobodni Sloveniji brali, da nekateri člani opozarjajo z žaljivo obsodbo, ki je neresnična: „Da se skupina velikih vlagateljev hoče polastiti vodstva Sloge, da bi rešili vloge, ostali pa naj se obrišejo pod nosom“.

To ne bo držalo, ker je večina članov vlagateljev mnenja, da je najbolj pravično proporcionalno vračanje vlog vsem članom. To se lahko enostavno dokaže, če se vsakega člana vpraša (ali z anketo).

V primeru članov, ki so bolj potrebni kot drugi, npr. bolniki, bi pa morala komisija ali odbor analizirati primer in odločiti.

Če je kdo od 1. januarja t.l. naprej dobil kaj denarja od Sloge, nismo obveščeni, če kdo trenutno kaj dobiva in koliko, tudi ne vemo. Kdo o tem odloča?

Kar se tiče vodstva Sloge, pa iskreno obžalujem, da odbor ni prevzel več protagonizma pri odločitvah, kar bi bilo primerno že v prvem trenutku, ko so nastali problemi. Morda pa ni bil pripravljen na to situacijo.

Karlo Pregelj
DNI: 16773968

DOBRA LETINA ZA PŠENICO

Letošnji letnik pšenice je po podatkih mariborskega podjetja Inspect s približno 100.000 odkupljenimi tonami količinsko skromnejši od lanskega, a kakovostno boljši. Letošnja pšenica se tako cenovno kot po kakovosti namreč

uvršča v visoki razred B in A, za katerega velja najvišja odkupna cena. Povprečna cena za kilogram pšenice bi tako znašala 30,5 tolarja, kar je po zagotovljenih predstavnikih žitne industrije od štiri do šest tolarjev več kot npr. v Avstriji.

**KAM GREŠ
V NEDELJO, 25. AVGUSTA?**

Za uvod bi rada pojasnila naslednje:

1. Vsi vlagatelji v Slogi smo tudi člani, torej solastniki Sloge.

2. Člani na občnem zboru izberejo odbor, ki bo upravljal zadrugo.

3. Po zakonu in pravilih je odbor odgovoren, da se upravlja tako, kot to narekuje zakon in pravila (estatutos y reglamento).

4. Med drugim je odbor tisti, ki izbere uradnike in jim določi plače, odobri posojila, itd. (člen 55). Torej uradniki odgovarjajo odboru.

5. Na občnem zboru se izbere tudi nadzorni odbor, katerega glavna dolžnost je, da kontrolira odbor in skrbi, da člani lahko izvršujejo svoje pravice.

Zaradi težav pri vračanju denarja članom je odbor 23/02/2002 sklical informativni sestanek. Ker smo bili nad tem sestankom razočarani, smo nekateri člani, kot to predvideva zakon in pravila (člena 12 in 65) prosili za točne informacije gospoda nadzornika (síndico). Ta nam je odgovoril z registriranim pismom (carta documento) in nas povabil na sestanek v Slogo 12/04/2002. Na tem sestanku so bili navzoči nekateri odborniki, nadzornik, upravnik, dva advokata in računovodja. Ker tudi na tem sestanku nismo dobili vseh informacij, je odbor predlagal ožji sestanek. Šli smo štirje člani: (tri računovodje in ekonomist). Sprejeli so nas upravnik, predsednik in nadzornik. Tudi to pot nismo dobili vseh informacij. Vse to je bilo natančno pismeno podano na prvem občnem zboru 26/04/2002, kjer smo tudi predlagali, da se bilanca ne odobri. Zato se je občni zbor podaljšal za mesec dni in se je določila komisija sedmih uradnih računovodij, da v enem mesecu pregledamo knjige.

Že prvi dan smo imeli težave. Kljub temu, da je naše delo odobrili občni zbor, ki je najvišja avtoriteta, se

je gospod upravnik, ki je naš uradnik, v prisotnosti gospoda predsednika in nadzornika skliceval na tajnost informacije vlagateljev in tako odprto kršil nalog občnega zbora. To je nekaj podobnega, kot če bi mi bili lastniki nekega podjetja, imeli svoje uradnike in ne bi imeli pravice vedeti, kako ti izvršujejo svoje delo. Nezaslišano!

Torej nismo imeli dostopa do glavne knjige (libro diario), kjer mora biti vpisano vse knjigovodstvo zadruga, čeprav je bila knjiga položena na mizo. Nismo imeli dostopa do poročil nadzornika (informes del síndico), ki nam je pismeno odgovoril, da nimamo pooblastila občnega zbora.

Naša analiza zato ni bila kompletna. Na primer: nismo mogli kontrolirati, koliko denarja je prišlo v blagajno in kam je šel, kako so se delila posojila, koliko je bilo vrnjene, itd. Dobili smo brezimenski seznam vlagateljev. Na podlagi tega smo pripravili za nekatere vlagatelje pisma (circulización de acreedores), da potrdijo svoje vloge. Imena in naslove je potem dodal upravnik in poslal po pošti. Približno polovica pisem je prišla nazaj s pritrilnimi odgovori.

Za pregled dolžnikov smo imeli na razpolago poročilo advokata in arhiv zadruga, ki pa ni bil kompleten. Tudi dolžnikom smo poslali pisma (circulización de deudores) a nismo dobili nobenega odgovora.

Pripravili smo poročilo za občni zbor, ki se je nadaljeval 24/05/2002. V tem poročilu, ki je dodan zapisku občnega zbora in torej vsakemu članu na razpolago (člen 39), smo poročali o nepravilni pripravi bilance in ponovno predlagali: 1) ne odobriti te bilance, 2) ne odobriti dela odbora, 3) zamenjava odbora, 4) izvoliti nov odbor za 180 dni zato, da bi se izvršila kompletna preiskava.

Glasovali smo vsako točko posebej. Odobreni sta bili prva in druga.

Pri tretji bi moralo glasovati za 2/3 prisotnih. Tega nismo dosegli, zato od glasovanja četrte točke ni prišlo.

Tukaj sta zaigrala svojo vlogo advokata in še bolj mešala člane; celo ustraševala sta nas. Medtem so kar na lepem odnehali delovati še zvočniki, ki so bili že ves večer krivi, da se ni jasno slišalo. Občni zbor je potekal v španskem jeziku. Naše poročilo je bilo zelo tehnično. Veliko navzočih, predvsem starejših, je potem povedalo, da niso vsega razumeli. Škoda, da tega niso takoj izrazili.

Menim, da se ni pravilno glasovalo. Člen 42 zahteva 2/3 glasov prisotnih. Vedno je treba prešteti vse, kdo je za, kdo je proti in kdo se vzdrži, saj se ti zadnji štejejo kot „odsotni“. Pri tretji točki so prešteli samo glasove tistih, ki so glasovali za. Ni se upošteval člen 38, ki pravi, da odborniki in nadzornik ne volijo nobene točke v zvezi z bilanco, ali katerokoli točko, kjer se obravnava njihovo delovanje v zadrugi.

Zdaj čakamo, da odbor skliče izredni občni zbor in nam predstavi novo bilanco z vso informacijo, ki so jo po zakonu dolžni posredovati članom (solastnikom) zadruga Sloge.

Rada bi pojasnila, zakaj smo zbirali podpise, ker nekatero to moti. V pismu (carta documento), ki ga je poslal nadzornik (síndico) meseca marca, nas je opozoril na člen 35, ki pravi, da ima vsak član pravico predlagati točke za dnevni red občnega zbora, ki jih odbor sicer lahko zavrne, razen če to zahteva najmanj 10% članov; v tem primeru je odbor primoran, da jih vključi v obravnavo. Pripravili smo dve točki: a) Datum in način vračanja vlog, in b) Vprašanja članov o poteku zadruga. Ta predlog je podprlo s podpisi 372 članov.

Prosim bralce, da sami ugotovijo, kako so nam „bile odprte knjige“.

Simona Rajer

Martin Strel plava po Missisippiju

Martin Strel je Slovenec, doma iz Mokronoga. Rojen je bil leta 1954, pozneje postal kitarist, a zadnjih dvajset let je profesionalni plavalec maratonov. V Sloveniji je preplaval skoraj vse

reke, ki pa nimajo kaj več kot 100 km. Zato je poskusil srečo drugje v velikem svetu, ki ima daljših rek na pretek. In res mu je uspelo.

Naj naštejemo nekaj uspehov: Krka, Mura, Ljubljana, Kolpa; dva rekorda Koper - Benetke in Benetke - Portorož, (100 km), prvi človek, ki je preplaval Gibralterski preliv Afrika - Evropa, 78 km, v 29 urah; in je tudi zmagal v tekmi po Rumeni reki na Kitajskem, itd.

Leta 2000 je dosegel svoj največji uspeh, zaradi katerega je prišel v Guinnessovo knjigo rekordov. Preplaval je namreč vso dolžino Donave, od izvira do izliva v Črno morje, to je razdaljo 3004 km. Ne sicer v enem mahu, kar je nemogoče, ampak je podnevi plaval, zvečer pa počival na suhi zemlji. Zjutraj se je skrbno namazal z varovalnimi mazili, potem se spustil v vodo in čez dan plaval.

Drugi njegov svetovni rekordni dosežek pa je bil tudi na Donavi, in sicer najdaljše nepretrgano plavanje. Tam je julija 2001 dosegel razdaljo 504 km, kar je preplaval v 84 urah in 10 minutah in s tem postavil nov rekord, ki mu je spet dovolil dostop do Guinnessa. Prejšnji rekord je imel Argentinec Hoffman - 481,5 km v 84 urah 37 minut.

A Strel je hotel še več. Daljše reke se še najdejo na svetu, a niso tako preproste. Nil je daljši, a ima brzice in krokodile, Amazonka piranje itd. Tako se je odločil za Mississippi. Sistem Mississippi - Missouri je četrti najdaljši na svetu, pred njim so le Nil, Amazonka in Yangtze.

Slovenski plavalec namerava v 66 dneh preplavati 3797

kilometrov dolgo reko Mississippi, ki kot najdaljša reka v Severni Ameriki povezuje deset ameriških zveznih držav. Podvig je začel 4. julija v Minnesotti. Na cilj, v mesto Head of Passes v državi Louisiana, naj bi predvidoma prispel 7. septembra.

Po 36 dneh plavanja na reki Mississippi je Martin Strel že preplaval 1700 kilometrov, še vedno pa je v zamudi enega dneva in pol. Strelu, ki je izgubil 12 kilogramov ter ima opečeno kožo na obrazu in vneto levo oko, v St. Louisu po zadnji zapornici na reki te dni pripravljajo sprejem.

Kot so sporočili iz podjetja SI Sport, ki je prevzelo organizacijo podviga, bo Strel „zamujene“ kilometre skušal nadoknaditi po St. Louisu, kjer se v Mississippi izliva reka Missouri, kar pomeni, da se bo tok reke povečal in s tem bo 47-letnemu Strelu plavanje nekoliko olajšano.

Strelov življenjski moto je *Plavam za mir, prijateljstvo in čiste vode*, projekt *Iz oči v oči* (Eye to Eye), kot so poimenovali njegovo plavanje po Missisippiju, pa je posvečen premagovanju nepremagljivega, povezovanju ljudi ob celotni trasi reke, na obeh bregovih, na obeh celinah, v ZDA in v Sloveniji. Plavalec svoj tokratni podvig posveča žrtvam terorističnega napada na ZDA 11. septembra lani.

Več informacij o podvigu Martina Strela je mogoče prebrati na spletni strani www.martinstrel.com.

NOVICE IZ SLOVENIJE

PROJEKT RILKE

V Vipavskem Križu je potekala predstavitev dosežkov mednarodnega projekta Rilke, v katerega so bile vključene tri države - Italija, Španija in Slovenija. Glavni namen projekta, ki je trajal dve leti, je bil nuditi pomoč in izmenjavo izkušenj pri oblikovanju ponudbe na podeželju ter izboljšanje že obstoječe ponudbe na podlagi zgodovinskih, kulturnih, okoljskih, umetnostnih in arheoloških značilnosti na območjih vseh partnerjev, ki so sodelovali pri projektu. V projektu so sodelovali občina Devin - Nabrežina iz dežele Furlanije Julijske krajine kot nosilec projekta in občina Piombino iz italijanske pokrajine Toskana, Fundación Río Tinto iz španske Andaluzije, v Sloveniji pa je bila glavni partner občina Ajdovščina s sodelovanjem občin Bovec, Kobarid, Tolmin, Idrija in Cerkno.

ŽIČNICA NA GRAD

Ljubljanska mestna občina je objavila že tretji razpis za gradnjo tirne vzpenjače na Ljubljanski grad. Oba predhodna razpisa sta bila namreč neuspešna. Tirno vzpenjačo, za katero nekateri menijo, da je povsem nepotrebna občinska naložba, vlagateljica pa nasprotno zatrjuje, da bo s tem razbremenila promet na grajskem griču, popestrila turistični utrip mesta in osrednjo mestno turistično znamenitost še bolj povezala s središčem, bodo v najboljšem primeru začeli graditi zgodaj jeseni.

PO SVETU

VEDNO NOVA GROBIŠČA

- Preiskovalci so iz nekega množičnega grobišča blizu nekdanje muslimanske enklave Srebrenica, kjer je bilo po padcu mesta v srbske roke poleti leta 1995 ubitih več tisoč muslimanov, izkopali najmanj 270 trupel. V bližini pa so preiskovalci že odkrili novo grobišče z najmanj 100 zakopanimi trupl. Po padcu Srebrenice je bilo ubitih več kot 7000 muslimanov. Doslej so iz več kot 20 grobišč izkopali kakih 6000 trupel, oblasti pa v okolici mesta vedno znova odkrivajo nova grobišča.

TAJVAN JE/NI SAMOSTOJNA DRŽAVA

Kitajska ne bo nikoli pristala na neodvisnost Tajvana, je sporočilo kitajsko zunanje ministrstvo. „Na svetu je le ena Kitajska, napadov na suverenost in integriteto države pa ne bomo prenašali“, je dejal tiskovni predstavnik kitajskega zunanjega ministrstva.

Peking je ostro napadel tudi ameriški kongres, ki je nedavno uvrstil Tajvan med ameriške zaveznike v boju proti mednarodnemu terorizmu.

743 LET ZAPORA

Nekdanji prvi človek baskovske separatistične organizacije ETA Francisco Mugica Garmendia, znan pod imenom Pakito, je bil obsojen na 743 let zapor. Obsojen je, da je ukazal napad na vozilo španske vojske, v katerem sta leta 1987 umrli dve osebi, 28 pa je bilo ranjenih. Na enako zaporno kazen zaradi vpletenosti v omenjeni napad je najvišje špansko sodišče obsodilo tudi Joséja Maria Arreguija z vzdevkom Fiti, ki je v organizaciji veljal za strokovnjaka za razstrelivo. Pakito in Fiti sta sicer že bila obsojena na zaporne kazni zaradi vpletenosti v druge napade, a po španski zakonodaji lahko prestaneta le 30-letno zaporno kazen.

SLOVENCI IN ŠPORT

VELENJE - Mestna občina Velenje je v sodelovanju z Atletskim klubom Velenje in tamkajšnje športno zvezo aktualni evropski prvakinji in svetovni dvoranski rekordarki na 800 metrov Jolandi Čeplak na domačih tleh pripravila veličasten sprejem. V rojstnem mestu jo je kljub sprva nekoliko neobetavnemu vremenu pričakala množica kakšnih 2000 someščanov ter številnih navijačev.

MONTREAL - Na osmi letošnji tekmi za svetovni pokal v daljnem plavanju v Newportu v Kanadi se je edini slovenski predstavnik, Igor Majcen, uvrstil na tretje mesto. Zmagovalec Bolgar Petar Stojčev je 40 kilometrsko razdaljo preplaval v osmih urah, 19 sekundah in 49 sekundah, drugouvrščen Nizozemec Christoph Wandratsch je zaostal za tri, Majcen pa za 26 sekund.

MÜNCHEN - Zadnji dan finala letošnjega veslaškega svetovnega pokala v nemškem Muenchnu je kolajne prinesel trem slovenskim čolnom. Potem ko je bil zjutraj Iztok Čop tretji in četverec s krmarjem drugi, je na stopničke stopila tudi tretja od štirih slovenskih posadk. Četverec brez krmarja v postavi Janez Klemenčič, Milan Janša, Rok Kolander, Matej Prelog je za nemško in britansko posadko zasedel tretje mesto. Nastopil je tudi dvojni četverec in z mlado postavo Gregor Sračnjek, Žiga Galičič, Luka Špič in Gregor Novak v velikem finalu ob zmagi Ukrajincev v cilj priveslal kot šesti.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Slomšek in Mohorjeva

Slomšek se je vedno trudil za kulturni dvig slovenskih rojakov. Pisal je pesmi, ki so se narodu zelo priljubile, in njegov uspeh s slovenskimi šolskimi knjigami ga je vzpodbudil, da je začel misliti izdajati za Slovence *dobro knjige* v slovensščini, seveda predvsem verskega značaja.

Obrnil se je na vlado „ilirskih dežel“ v Ljubljani leta 1845, a vlada je tako društvo prepovedala, čeprav so ga Nemci že zdavnaj imeli. A Slomšek ni obupal; če so mu prepovedali tako društvo, je sklenil izdajati knjige sam. In tako so leta 1846 izšle „Drobtinice“, ki so kmalu zaslovene po vsem Slovenskem. Bile so nekak zbornik povesti, naravoslovja, pesmi, (večinoma Slomškovih) in raznih zgodb vzgojnega značaja. Drobtinice so nato dalj časa izhajale vsako leto.

A Slomšek se ni odpovedal ustanovitvi društva za izdajo slovenskih del. Posebno še, ko je po letu 1850 spet zavlada v Avstriji reakcija, cenzura je obvladovala vse kulturno življenje in so Nemci spet zatirali slovensščino. Ker je Slomšek vedel, da takega laičnega društva ne bi vlada dopustila, je izdelal načrt, da tako društvo ustanovi Cerkev kot versko društvo. Po njegovi zamisli in z njegovim sodelovanjem sta to ustanovila A. Einspieler in A. Janežič v Celovcu. Društvo sv. Mohora je že l. 1852 izdalo prve knjige. Ker je kmalu po pričetku upadalo število članov, so ga preoblikovali v cerkveno bratovščino Družbo sv. Mohorja, ki sta jo cerkvenopravno potrdila papež Pij IX in krški knezoškof.

Družba se je razvijala, odprli so lastno tiskarno, leta 1894 zgradili lasten Mohorjev dom s tiskarno, knji-

goveznico, uredništvom in upravo. Leta 1891 so za 51.000 članov tiskali 312.000 izvodov knjig. Ob prelomu stoletja so dosegli okoli 100.000 članov, kar pomeni, da je skoro vsaka družina med Slovenci bila naročena na Mohorjevo. In kar je še važneje, te knjige so tudi prebrali! V zimskih večerih je tudi kak mlad študent bral knjige starejšim kmetom, ki niso znali brati. Mohorjeva ima zato največjo zaslugo za našo bralno kulturo.

S pomočjo duhovnikov, ki so prevzeli poverništvo, so dobivali naročniki vsako leto kakih pet knjig, od katerih je bil najbolj bran Koledar, ki je med drugim prinašal poimensko vse člane. Seveda so bile na prvem mestu verske in vzgojne knjige, molitveniki itd. Večkrat so izdali Življenje svetnikov (po snopičih), izšle so tudi bogate Zgodbe sv. pisma (Lampe in Krek).

Literaturo so izdajali v zbirki Slovenske večernice, med njimi nekatera dela Ivana Cankarja, Meška, Jurčiča itd, tudi Gregorčičeve poezije, več slovenskih čitank in slovnice.

Še več, posegli so celo na poljudno znanstveno polje. V snopičih so izdali Občno zgodovino za slovensko ljudstvo (Stare) in Zgodovino slovenskega naroda (Gruden, pozneje Mal).

Erjavec je napisal Domače in tuje živali v podobah, pa Naše škodljive rastline v podobah in besedi.

Ob tem so še izhajale knjige o potovanjih po svetu, o umnem sadjarstvu in poljedelstvu, o raznih strojih, itd. In ne nazadnje sta izšli važni pesmarici Foersterja in Jakoba Aljaža.

Prva svetovna vojna je Mohorjevo družbo skoraj uničila.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SPORED PRIREDITEV

Slovenskega katoliškega shoda v izseljenstvu

PETEK, 18. avgusta
Ob 10.5 v cerkvi na Belgrano **začetek glavnih shodnih dni** s klicanjem sv. Duha, sv. mašo in pridigo.
Ob 14. 30 v župnijskih prostorih v Ramos Mejiji **zborovanje mladinskega odseka** za starše, njihove otroke, vse druge moške in žene.
Ob 16. uri v veliki dvorani na Montevideo **dekliško zborovanje**.
Ob isti uri v cerkveni dvorani v Ciudadeli **fantovsko zborovanje**.
Ob 18. 5 v veliki dvorani na Montevideo **velika filmska predstava** s kratkim predavanjem *Katoličani in kino* z dvema odličnima filmoma za vse slovenske rojake.

ESLOVENIA, MI TIERRA

Creación del obispado de Ljubljana

Como Salzburgo quedaba lejos y para atender mejor a las necesidades de los habitantes de Carintia, se creó un pequeño obispado, el de Krško.

Algo similar ocurrió en el territorio que le pertenecía a la iglesia de Aquilea.

Los mandatarios austríacos tuvieron la idea de crear un nuevo obispado con sede en Ljubljana para frenar el influjo de Venecia. La creación se dio en el año 1461 con Federico III.

El obispado se dividió en seis partes que no estaban intercomunicadas en Kranjska (Carniola), Štajerska y Koroška (Carintia). En el año 1462 confirmó esta creación el papa Pío II, que cuando aún era Eneas Silvio Piccolomini, había viajado en varias oportunidades por tierras eslovenas y tenía amistad con el emperador.

El emperador designó a Segismundo (Žiga) Lamberg que pertenecía a una conocida familia noble de Carniola para que fuera el primer obispo. Había realizado sus estudios en Padua y obtuvo el doctorado en derecho canónico. Se desempeñó como párroco en Stražišče, cerca de Kranj, fue canónigo en Zagreb y capellán en el palacio de Federico III. Al ser obispo le dio forma al estatuto jurídico del obispado de Ljubljana, que dependía directamente de la Santa Sede. El obispo era comisario del ejército de las cruzadas antitúrcas, se encargó de la edificación de la catedral de Ljubljana, que había sido arrasada por el fuego de los turcos en el año 1469 y restauró Gornji grad.

A partir del segundo obispo de Ljubljana todos los obispos de Ljubljana tenían el título de príncipe (knezoškof). Esto se conservó hasta el año 1918. Hubo una seguidilla de nobles alemanes que ocuparon el cargo de obispo de Ljubljana. Algunos se ocuparon de su obispado, mientras que otros preferían vivir en Viena y dejar el obispado en manos de sustitutos. De vez en cuando le tocó acceder al cargo también a algún esloveno que provenía de las clases humildes y que supo guiar sabiamente el timón del barco en tiempos difíciles (Tekstor, Tavčar, Hren).

Los cambios en los límites de los obispos tuvieron lugar en el siglo XVIII con José II.

SOBOTA, 16. AVGUSTA

Ob 19 uri v cerkvi El Salvador **Večer cerkvene glasbe**, ki ga priredi slovenski pevski zbor Gallus.

NEDELJA, 17. avgusta

Glavni dan Katoliškega shoda v prostorih Don Boscovega zavoda v Ramos Mejiji.

Ob 10. uri **sv. maša** na prostem z ljudskim petjem in obhajilom. Po sv. maši istotam **dva govora in del resolucij**.

Ob 15. uri na dvorišču **druga dva govora in drugi del resolucij**.

Nato **procesija** z Brezjansko Marijo z dvorišča po parku v cerkev, kjer se **shod zaključi** z zahvalno pesmijo in blagoslovom.

OPOZARJAMO FANTE,

da pridejo ob delavnikih, zlasti ob sobotah, na Pristavo v Morón, kjer bodo s prostovoljnimi delom pomagali pri ureditvi prostorov za sestanke in športno igrišče. Člani SFZ naj to opozorilo vzamejo kot častno dolžnost. Kdor ne more z lastnim delom podpreti urejanja prostorov, naj to nadoknadi z gmotnimi sredstvi. SFZ

V nedeljo, 24. avgusta bo v cerkveni dvorani

v Ciudadeli ob devetih zjutraj

JUBILEJNO ZBOROVANJE

ob 60-letnici slovenskega katoliškega narodnega gibanja.

Predavali bodo

Franc Kremžar, dr. Ivan Ahčin in Miloš Stare o borbi slovenskega naroda še v dobi Avstroogrške monarhije, preko majniške deklaracije, ustanovitev Jugoslavije in vse nadaljnje pomembne dogodke do današnjih dni.

Svobodna Slovenija, št. 30; 14. avgusta 1952

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Antonio Mizerit** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefax: **(54-11) 4636-0841/2421 / 4674-5125** / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo Zedinjena Slovenija: **Tone Mizerit** / V tej številki so sodelovali še: **Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Tone Šušteršič, Ana Marija Indihar, Karlo Pregelj, Marjetka Dolinar, Simona Rajer, Milena Ahčin.** - STA, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95 (za člane ZS poseben popust); obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAl Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
 Cuenta N° 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar
dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - pone-deljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.
dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

FOTOGRAF
Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO
Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

ALI SI VEDEL ZA ANKETO? OBIŠČI
www.sdo-sfz.com.ar

OBVESTILA

SOBOTA, 17. avgusta:
32. Glasbeni večer SDO/SFZ v Slovenski hiši.
NEDELJA, 18. avgusta:
Vseslovensko romanje v Lourdes.
SOBOTA, 24. avgusta:
50 obletnica Rožmanove šole v San Martinu.
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.
NEDELJA, 25. avgusta:
Obletnica Rožmanovega zavetišča z mašo ob 11.30 in kosilom.
Mladinski dan v Carapachayu.
SOBOTA, 31. avgusta:
Slikarska razstava Karle Skvarča in Irene Žužek ob 20.30 v mali dvorani Slovenske hiše.
NEDELJA, 1. septembra:
Mladinski dan na Slovenski Pristavi.
Sveta maša za Rupnika, Hacina in sodelavce.
Slikarska razstava Karle Skvarča in Irene Žužek od 10.30 do 13 v mali dvorani Slovenske hiše.
SOBOTA, 7. septembra:
Dan zveze slovenskih mater in žena.
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.
NEDELJA, 8. septembra:
Mladinski dan v Našem domu v San Justo
SOBOTA, 14. septembra:
Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.
NEDELJA, 15. septembra:
Obletnica Slomškovega doma in Mladinski dan v Ramos Mejia

ZA SMEH

Imam tajnico, ki je lepa in sposobna, a žal zamuja. Vsako jutro pride v službo za menoj. Kaj naj storim? Poroči se z njo, vstajala bosta skupaj.
 ...
Ali imate barvne televizorje? Imamo. Rad bi rumenega.
 ...

Za novo leto sem ženo res presenetil. Zaželela si je nekaj primernega h krznenemu plašču. In kaj si ji podaril? Kapsule proti moljem.
 ...
Možu sem kupila toliko daril, da vseh hkrati sploh ne more uporabljati. Kaj si mu kupila? Tri kravate.

MOŽNOSTI PLAČEVANJA

Članarino Zedinjene Slovenije in naročnino Svobodne Slovenije lahko poravnate:

- V INOZEMSTVU:**
- po pošti z **bančnim čekom** (prosimo, da ne pošiljate osebnih čekov) na ime Antonio Mizerit.
- V ARGENTINI:**
- v **društveni pisarni v Slovenski hiši** (v pesih, pataconih, lecopih ali čekih na ime Eslovenia Libre);
  - po **poverjenikih**;
  - s **pošto nakaznico (giro postal)** na ime Eslovenia Libre;
  - **naložba v Banco de Galicia:**
    - po omrežjih Banelco ali Link;
    - po Internetu-Home Banking.

Za transferece boste rabili naslednje podatke: Titular de la cuenta: Matias Cec; DNI: 25537990; CUIT: 23-25537990-9; número de caja de ahorro en pesos: 4899965-1/037-6; CBU (clave bancaria uniforme) 00700375-30004899965160. Ko naredite transfereco, prosim, sporočite nam po telefonu ali pošti.

Za vso podporo že vnaprej Bog povrni!
Uprava Svobodne Slovenije

OSEBNE NOVICE

Krst. V kapeli Nuestra Señora del Carmen de Cuyo (Palermo) je bila krščena **Lucía Ramírez**, hčerka Anibala in Alenke Možina. Botrovala sta Nikolaj Možina in Adriana

Možina Cariddi. **Srečnim staršem iskreno čestitamo!**

Smrt. V sredo, 7. avgusta je umrl v San Justu **Ivan Poberšnik** (87). **Naj počiva v miru!**

Koroški Slovenci protestirajo

Koroški Slovenci protestirajo proti novim karticam, prek katerih bodo deželne oblasti na Koroškem od septembra izplačevale denar družinam za njihove šoloobvezne otroke. Na plastičnih karticah namreč niso pravilno zapisana imena pripadnikov slovenske manjšine, saj na črkah manjkajo strešice. Po mnenju predstavnikov slovenske manjšine gre za „grobo poseganje v imensko pravo“.

Kot je povedal predsednik slovenske stranke Enotna

ZAHVALA
Odbor Rožmanovega doma se lepo zahvaljuje gospodu Dušanu Kratnarju za dar \$ 200.- v spomin na pokojna Franca Fajfarja in Joža Markeža. **Iskren Bog plačaj!**

lista Andrej Wakounig gre za resen problem. Človekovo ime je znak identifikacije, pravilen zapis pa ne sme biti privilegij, ampak nekaj samoumevnega. Kajti šele posebni znaki v pisavi po njegovem mnenju omogočijo pravilno izgovorjavo imena. Enotna lista je sicer že januarja letos opozorila na problem pravilnega zapisa slovenskih črk č, š in ž v avstrijskih uradnih dokumentih. Kot je takrat poudaril Wakounig, tega ni mogoče pripisati tehnični pomanjkljivosti temveč prej brezbriznosti.

Slovenski škof v ZDA se bo upokojil

Prišla je novica, da se bo meseca septembra upokojil naš slovenski škof A. Edward Pevec. Škof Pevec je bil prvi v Ameriki rojen Slovenec imenovan za škofa pred dvajsetimi leti. Rodil se je v svetoviški fari in tam tudi obiskoval osnovno šolo. Leta 1950 je bil posvečen v duhovnika. Njegova prva kaplanska služba je bila v Elyriji. Služil je tudi v slovenski župniji svetega Lovrenca. Leta 1975 je bil nastavljen za župnika pri svetem Vidu. Štiri leta kasneje, 1979, ga je bivši clevelanski škof Hickey imenoval za pomožnega škofa za vzhodno

predele škofije. Bil je čudoviti govornik. Močno bomo pogrešali tako plemenitega moža.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI	
13. avgusta 2002	
1 EURO	227,29SIT
1 U\$S dolar	233,31SIT

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10							11	
12				13		14		
			15					
	16		17		18			
19				20			21	
		22				23		24
25	26					27		
28			29		30			
31			32		33			
34				35				

VODORAVNO: 1. azijska velesila; 8. ti-soč metrov; 10. razdejan; 11. slabe, hudobne; 12. danes zjutraj; 13. brez bratov in sester; 15. izbirate rešitev; 16. je-sih; 18. nedoločni šte-vnik; 19. del organiz-ma; 20. nadglavišče; 22. niz, vr-sta stvari; 23. kožni izrastek; 25. ovčji samec; 27. napis nad Križanem; 28. z velikim vesel-jem; 29. pametnost; 31. so last ženske; 33. s črkami upodobljen; 34. predpona za zrač-no; 35. kar je v času omejenega uživanja hrane.

NAVPIČNO: 1. izdajalski apostol; 2. Jezus-ova babica; 3. uživalec pijače; 4. vidni organi; 5. nikalnica; 6. vrsta padavine; 7.

uživalec tobaka; 8. prostor pod hišo; 9. podpornik umetnikov; 11. tipičnost; 14. arab-sko moško ime; 15. staro ime za prvo stopnjo na glasbeni lestvici; 16. predlog; 17. šte-vnik; 19. nasprotujoča sila; 20. prislov načina; 21. naslov mladinske knjige; 22. jasen; 24. nad-ležno; 26. urjenje (množina); 27. šarenica, del očesa; 29. osebni zaimek; 30. koroški izraz za „zelo“; 32. stari izraz za „in“.

Zbornik Veneti

Pri založništvu Jutro je izšel zbornik 1. mednarodne konference na temo Veneti v etnogenezi srednjeevropskega prebivalstva, ki je v organizaciji Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa septembra lani potekala v Ljubljani. Konferenca je potekala v okviru projekta Korenine slovenskega naroda, ki naj bi osvetlil nejasnosti v slovenski zgodnji narodni zgodovini in na novo predstavil nekatere njene dele.

Zbornik na 240 straneh prinaša 29 prispevkov slovenskih in tujih avtorjev. Prispevki so pisani v slovenščini ali angleščini s povzetki v enem ali drugem jeziku.

Kot je na predstavitvi zbornika povedal njegov sourednik Anton Perdihi, so v okviru omenjenega projek-ta želeli opraviti primerjavo argumentov za trditvi, da so Slovani prišli na to območje v 6. stoletju oziroma, da so bili na tem območju že od starejših dob. Namen lanskega mednarodnega znanstvenega posvetovanja je tako bil zbrati čim več zgodovinskih podatkov in dejstev iz obdobja po preseljevanju narodov, da bi se na podlagi le-teh potrdila ena ali druga teorija.

Ob tem pa se je po Perdihih besedah izkazalo, da je vedno več zagovornikov teorije, da so bili Slovani že od nekdaj na omenjenem območju.

Zanimivo je, da je večina slovenskih zgodovinarjev še vedno pristašev teorije prihoda Slovencev v 6. stoletju. Skoraj vsi so zavrnilo vabilo za sodelovanje pri Zborniku.

V nedeljo, 25. avgusta vsi na
30. OBLETNICO ROŽMANOVEGA DOMA
 • 11.30 sv. maša za pok. F. Fajfarja, Jožeta in Majdo Markež in vse dobrotnike doma.
Podprimo Rožmanov dom!

50-letnica Rožmanove šole v San Martinu sobota, 24. avgusta
 ob 18. uri sv. maša v zavodu Srca Jezusovega ob 19.30 uri slavnostna akademija v dvorani Doma in zakuska.
Prisrčno vabljeni!

Slovenska kulturna akcija Slikarski razstavi Irena Žužek in Karla Skvarča
 v mali dvorani Slovenske hiše, v soboto, 31. avgusta, ob 20. in v nedeljo, 1. septembra, od 10. do 13.